

PERSOONLIJK
Minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
I drs. E.M.M. van Willegen
T 070-3424344
F 070-3424130
E n.vanwillegen@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 20 december 2012

BETREFT Wetsvoorstel SLOA 20..; overleg art. 96, 1^e lid Comptabiliteitswet 2001

Geachte mevrouw Bussemaker,

In uw brief van 5 november 2012, referentie 455557, verzoekt u om overleg op grond van artikel 96 van de Comptabiliteitswet 2001 over het voorstel van wet houdende regels voor subsidiëring van landelijke onderwijsondersteunende activiteiten (Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 20.. – Wet SLOA 20..).

Het wetsvoorstel beoogt:

- Het wettelijk verankeren van de taken van de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en de Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling (Stichting Cito);
- Het samenvoegen van de subsidiëring van algemene begeleidings- en ontwikkelingsactiviteiten en kortlopend veldonderzoek met ander onderwijsonderzoek.

Toezicht op Stichting Cito en SLO

We constateren dat u in de vormgeving van verantwoording en toezicht SLO en Stichting Cito vooral benadert als subsidieontvangers. Het onderhavige

UW KENMERK

ONS KENMERK 12008773 R

BIJLAGEN

wetsvoorstel gaat echter verder dan het bieden van een wettelijke basis voor subsidie. Een aantal taken van SLO en Stichting Cito zal immers wettelijk worden verankerd, waardoor deze organisaties rechtspersonen met een wettelijke taak worden. Dit betekent dat uw toezicht verder zal moeten reiken dan alleen de recht- en doelmatige besteding van de subsidiegelden. Het zal ook betrekking moeten hebben op de wettelijke taakuitvoering door SLO en Stichting Cito. Het is daarbij belangrijk dat u voldoende bevoegdheden heeft om te interveniëren wanneer u in de taakuitoefening tekortkomingen zou signaleren. Te denken valt aan een aanwijzingsbevoegdheid en een taakverwaarlozingsregeling. Het wetsvoorstel voorziet hier nu niet in.

Verder vragen wij uw aandacht voor het binnen uw ministerie waarborgen van de onafhankelijkheid van het toezicht ten opzichte van het beleid.

Voor zover beide organisaties naast publieke taken ook private taken uitvoeren, willen wij benadrukken dat in het toezicht aandacht dient te worden besteed aan de potentiële risico's die kunnen ontstaan bij het combineren van publieke en private taken. In dit verband vraag ik uw aandacht voor de bevindingen en aanbevelingen uit de achtergrondstudie *Publieke organisaties en private activiteiten* die op 20 juni 2012 door ons is gepubliceerd. Eventuele risico's hebben met name betrekking op oneerlijke concurrentie en afwenteling van private verliezen ten laste van publieke middelen. Het is niet op voorhand duidelijk dat deze risico's bij Stichting Cito en SLO afdoende worden beheerst.

Inrichting Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

De subsidieverlening voor onderwijsonderzoek wordt met dit voorstel uit de Wet SLOA gehaald. U kiest ervoor deze subsidieverlening te beleggen bij het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek, dat onderdeel gaat uitmaken van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). De oprichting en inrichting van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek is een traject dat buiten het wetsvoorstel SLOA 20.. wordt geregeld. Over de oprichting en taken van het Regieorgaan hebt u in juli 2012 een convenant gesloten met NWO.

Uit ambtelijke gesprekken is naar voren gekomen dat u voornemens bent ambtenaren van uw ministerie zitting te laten nemen in de stuurgroep en de programmaraden van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek. We constateren dat deze constructie u en uw ambtenaren in een kwetsbare positie kan brengen. De betreffende ambtenaren zullen binnen de stuurgroep en de programmaraden gaan functioneren onder verantwoordelijkheid van het algemeen

bestuur van NWO. Dit kan leiden tot loyaliteitsconflicten. Bovendien kan de onafhankelijkheid van uw toezicht op de wettelijke taakuitoefening van NWO in gevaar komen, als uw eigen ambtenaren de taak mede uitvoeren.

3/3

Taak en onderzoeksbevoegdheden Algemene Rekenkamer

Wij constateren dat de Algemene Rekenkamer bij SLO en Stichting Cito controlerechten krijgt op grond van artikel 91, eerste lid, aanhef en onder d van de Comptabiliteitswet 2001. Voor zover de activiteiten van SLO en Stichting Cito betrekking hebben op wettelijke taken, zijn beide organisaties aan te merken als rechtspersoon met een wettelijke taak (rwt). Bij deze rwt's kan de Algemene Rekenkamer zowel rechtmatigheids- als doelmatigheidsonderzoek verrichten.

U kiest ervoor de subsidieverlening voor onderwijsonderzoek te beleggen bij het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek, dat onderdeel gaat uitmaken van NWO. De Algemene Rekenkamer heeft reeds onderzoeksbevoegdheden bij NWO op grond van artikel 91 lid 1 onder d van de Comptabiliteitswet 2001. De controletaak en -bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer zullen zich ook gaan uitstrekken tot alle organen van de rechtspersoon NWO die bij de uitvoering van de subsidietaak voor onderwijsonderzoek zijn betrokken.

Verdere procedure

Wij verzoeken u een afschrift van deze brief te voegen bij het wetsvoorstel zoals dat naar de Staten-Generaal wordt verzonden.

Tot slot wil ik u verzoeken in de toekomst wetsvoorstellen die gevolgen kunnen hebben voor de bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer in een eerder stadium aan ons voor te leggen, opdat het overleg op grond van artikel 96 van de Comptabiliteitswet 2001 kan worden gevoerd voordat het voorstel aan de Ministerraad en vervolgens aan de Raad van State wordt aangeboden. Beide instanties kunnen dan ook ons advies mede in hun werkzaamheden betrekken.

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris